

2022-04-13
S2022/02129 (delvis)**Socialdepartementet**Socialstyrelsen
106 30 Stockholm

Uppdrag att ta fram stöd till kommunerna för ett mer individanpassat och likvärdigt stöd till anhöriga

Regeringens beslut

Socialstyrelsen får i uppdrag att ta fram stöd som riktar sig till kommunernas handläggare som utreder och fattar beslut om personer som behöver stöd i sin dagliga livsföring. Stödet ska ge vägledning om hur anhörigas behov kan synliggöras i biståndsbedömningen och vara till hjälp vid utformningen av individuella stödinsatser riktade till den som är anhörig. I uppdraget ska Socialstyrelsen samverka med Sveriges Kommuner och Regioner (SKR).

Socialstyrelsen ska lämna en redovisning till Regeringskansliet (Socialdepartementet) senast den 1 november 2023. Redovisningen ska hänvisa till diarienumret för detta beslut. För uppdraget får Socialstyrelsen under 2022 använda 1 000 000 kronor mot det under utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg för budgetåret 2022 uppförda anslaget 4:5 Stimulansbidrag och åtgärder inom äldreområdet, anslagspost 11, Utvecklingsmedel - Socialstyrelsen.

Ärendet

Utöver en fungerande vård och omsorg av den närstående med ett tydligt anhörigperspektiv, där anhöriga själva blir sedda och lyssnade på i kontakter med vården och omsorgen, är anhöriga ofta i behov av olika typer av stödinsatser för egen del. Ofta är man som anhörig starkt fokuserad på den närståendes situation och välbefinnande och har svårt för att lägga fokus på de egna behoven. Många anhöriga har dessutom en hel familj att ta hand om.

Regeringen beslutar den 13 april 2022 om en nationell anhörigstrategi inom hälso- och sjukvård och omsorg. Syftet med strategin är att hjälpa

kommuner och regioner att stärka anhängarperspektivet i vården och omsorgen och göra stödet till anhänga mer individanpassat och likvärdigt över landet. Utgångspunkten för strategin är att anhängas insatser och delaktighet alltid ska bygga på frivillighet och att stödet till anhänga präglas av en proaktiv, individanpassad, förebyggande och uppsökande ansats. Med detta menas att stöd till anhänga behöver erbjudas i god tid, genom flera kanaler och vid upprepade tillfällen, eftersom anhängas behov och insikten om de egna behoven, förändras över tid. Efterfrågade stödinsatser är bland annat information, utbildning i omvårdnad, stödsamtal, hälsofrämjande insatser samt hjälp att navigera i välfärdens regelverk och verksamheter.

Inom ramen för den ovan beskrivna anhängstrategin får Socialstyrelsen nu i uppdrag att ta fram stöd som riktar sig till kommunernas handläggare som utreder och fattar beslut om personer som behöver stöd i sin dagliga livsföring. Stödet ska ge vägledning om hur anhängas behov kan synliggöras i biståndsbedömningen och vara till hjälp vid utformningen av individuella stödinsatser i enlighet med vad som närmare beskrivs i den ovan nämnda anhängstrategin. Den kompetens som Nationellt kompetenscentrum anhänga (Nka) besitter ska tas tillvara liksom den kompetens som återfinns hos de organisationer som stödjer dem som vårdar och hjälper någon närstående. Stödet kan t.ex. implementeras i nätverket för nationell kunskapsstyrning inom socialtjänsten samt inom hälso- och sjukvården och förankras i det nationella kompetenscentret för äldreomsorg på Socialstyrelsen. Kostnaderna för uppdraget beräknas uppgå till 1 500 000 kronor under 2023.

På regeringens vägnar

Lena Hallengren

Anna Gralberg

Kopia till

Statsrådsberedningen

Finansdepartementet/BA

Sveriges Kommuner och Regioner

Nationellt kunskapscentrum anhöriga